

Η ντε φάκτο κατάσταση μπορεί να γίνει ντε γιούρε

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΤΤΑΣ: Να θέσει ο πολιτικός κόσμος το Κυπριακό πάνω από τα κομματικά και προσωπικά συμφέροντα

Μιά για τον Λουκί Ακρίτα και τα μάτια του βουρκώνουν. Είναι, λέγει, η μορφή που έκανε να ακουστεί η Μόρφου πέρα από τα σύνορα της μικρής μας πατρίδας. Ο δήμαρχος Μόρφου Χαράλαμπος Πίπτας καλεί την πολιτική ηγεσία να χαράξει, έστω και 36 χρόνια μετά, μια εθνική πολιτική στο Κυπριακό διότι η ντε φάκτο κατάσταση μπορεί να γίνει ντε γιούρε. Υπογραμμίζει πως όσα χρόνια κι αν περάσουν, δεν θα κουραστούν να αγωνίζονται για επιστροφή στην κατεχόμενη γη.

Δεν έχετε βαρεθεί για 36 χρόνια να επιδίχετε ψηφίσματα; Δεν έχουμε κουραστεί και ούτε θα κουραστούμε όσος χρόνος κι αν περάσει. Διότι ζούμε καθημερινά το δράμα της κατεχόμενης γης μας. Είναι το μόνο πράγμα που οι ξένοι δεν υπολόγισαν σωστά. Σε επαφές που κάνουμε στο εξωτερικό, αυτό που τους εκπλήττει είναι γιατί μετά από 36 χρόνια ζητούμε να συναντηθούμε μαζί τους και τόσο πεισματικά διεκδικούμε την επιστροφή στην κατεχόμενη γη.

Ίσως γιατί ακόμα ζει η γενιά που έχει βιώματα, όσο όμως περνά ο καιρός; Έχετε απόλυτο δίκαιο, οι γενιές που έζησαν στα κατεχόμενα δεν ξεγράφουν τη γη τους. Η μεγάλη μας αγωνία είναι οι γενιές που θα μας διαδεχτούν, να νιώσουν δική τους τη γη που αφήσαμε και να μην έχουν καμιά διάθεση να τη διαπραγματευτούν ή να την ξεπουλήσουν.

Η νέα γενιά έχει μια δική της θεώρηση. Σίγουρα και δεν αδικώ τη νέα γενιά.

Ένας που γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Λεμεσό, θεωρεί τον εαυτό του Λεμεσιανό και όχι Μορφίτη, παρ'όλο που έχει προσφυγική ταυτότητα. Δεν διαφωνώ μαζί σας, αλλά είναι μια φλόγα που σιγοκαίει και την κρίσιμη ώρα η νέα γενιά θα διεκδικήσει αυτή τη γη, δεν θα την ξεπουλήσει, διότι έχει τα βιώματα των γονιών της, γι' αυτό δεν μπορώ να κατακρίνω έτσι εύ-

Για 36 χρόνια δεν καταφέραμε να χαράξουμε εθνική πολιτική

κολα τη νέα γενιά.

Ποια είναι αντίδραση όταν παραλαμβάνουν τα ψηφίσματά σας; Μπορώ να πω ότι η αντίδρασή τους πολλές φορές επαναλαμβάνεται, αλλά από κάποιους υπάρχει και κάτι το καινούργιο. Πέρσι υπήρξε μεγάλη αμφισβήτηση στη στάση της Ρωσίας για τον τρόπο που τοποθετήθηκε στο εδαφικό, που για μένα ήταν ξεκάθαρη θέση. Φέτος, είχε ενδιαφέρον η συνάντησή που είχαμε με τον Βρετανό Υπουργό Αρμστρονγκ, ο οποίος ήλθε πριν 2-3 μήνες. Υπήρξε ένας διάλογος που πήρε χρόνο, είχε κάποια πράγματα να μας επιπλήσει. Όπως; Ότι η άλλη πλευρά μπορεί να μας επιπλήσει μια έκπληξη για τον Οκτώβριο. Αυτό το έχουμε ακούσει πολλές φορές από τους μεσολαβητές. Όταν η Τουρκία βρεθεί σε δύσκολη θέση, αντ' να πουν ότι είναι αδιάλλακτη και δεν ανταποκρίνεται στις διαπραγματεύσεις, μας παραπέμπουν σε εκπλήξεις με προτάσεις για μια πιο εφικτή λύση του Κυπριακού.

Στο παρελθόν έγιναν κάποιες κινήσεις που μας βρήκαν απροετοίματους. Όλες οι κινήσεις της Τουρκίας ήταν μελετημένες για το δικό της συμφέρον, όχι για το συμφέρον του κυπριακού λαού στο σύνολό του. Πιστεύω ότι οι τελευταίες προτάσεις του Προέδρου Χριστόφια μπορούν να δώσουν μια βάση για να βγούμε από το αδιέξοδο που βρίσκονται τώρα οι συνομιλίες. Η άλλη πλευρά δεν ανταποκρίνεται και προσπαθεί με τους δικούς της τρόπους να ξεφύγει.

Μήπως ο χρόνος έχει ξεπεράσει κάποια από τα αιτήματά μας; Σίγουρα, τα αιτήματά μας πρέπει να βασίζονται πάνω σε αρχές και δεν πρέπει να μεταβάλλονται ανάλογα με τα διάφορα σενάρια που υπάρχουν, συνάμα όμως, πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη και τα δεδομένα που υπάρχουν στην συγκεκριμένη στιγμή, όταν τοποθετούμαστε για λύση. Η πολιτική μας θα πρέπει να έχει ως βάση το ευρωπαϊκό κεκτιμμένο, τις σημερινές απαιτήσεις της Τουρκίας να μπει στην ΕΕ αλλά και τον παράγοντα χρόνο, διότι 36 χρόνια είναι πάρα πολλά. Η ντε φάκτο κατάσταση μπορεί να γίνει ντε γιούρε, αλλά δεν σημαίνει ότι αυτό θα πρέπει να μας οδηγήσει σε μια απaráδεκτη λύση.

Μήπως ο τρόπος που διεκδικούμε αυτά τα 36 χρό-

Η «επιτροπή αποζημιώσεων» είναι φιάσκο

Πόσοι Μορφίτες έχουν πάει στην Επιτροπή των κατεχομένων; Ένας μικρός αριθμός και προσπαθούμε να μάθουμε λεπτομέρειες. Υπάρχει ομόφωνη απόφαση των κατεχομένων δήμων που λέει ότι αυτή η λεγόμενη Επιτροπή είναι ένα φιάσκο και ότι ο κόσμος δεν πρέπει να καταφύγει διότι είναι ένας έμμεσος τρόπος αναγνώρισης των κατεχομένων.

Βέβαια είναι μια απόφαση του ΕΔΑΔ. Ναι, είναι μια απόφαση του ΕΔΑΔ αλλά αυτό δεν μας βρίσκει σύμφωνους και προσπαθούμε να ενημερώσουμε τον κόσμο μας.

Πολίτες ζητούν τη γνώμη σας για την Επιτροπή; Όχι, αλλά πάρα πολλοί Μορφίτες ζητούν τοποιοποια για την περιοχή τους, για τα περιθώρια τους με εσπεριδοειδή, τα οποία χρησιμοποιούν στις προσφυγές. Ο προσφυγικός κόσμος έχει δεχτεί το βάρος της προσφυγιάς και αυτό το βάρος είναι ασήκωτο. Τους πνίγει το δικαίο διότι το κράτος δεν κατάφερε να κάνει πράξη την ισότιμη κατανομή βαρών. Γι' αυτό οι κυβερνήσεις θα πρέπει να χαράξουν μια άλλη πολιτική για το θέμα των περιουσιών που έχουν χαθεί.

Καταλαβαίνετε γιατί κάποιοι καταφεύγουν στην Επιτροπή. Βεβαίως καταλαβαίνω, αλλά το να καταφύγουμε στην ούτως καλούμενη Επιτροπή δεν επιλύ-

εται το πρόβλημα, η Τουρκία θα ικανοποιήσει άτομα που θα μετρούνται στα δάκτυλα του ενός χεριού, οι άλλοι θα περιμένουν χρόνια.

Το πρόβλημα του πρόσφυγα ... λυείται με τη λύση του Κυπριακού.

Ο κόσμος έχασε την ελπίδα για λύση. Σίγουρα ο κόσμος έχει απογοητευτεί, με το δικαίο του, 36 χρόνια είναι πάρα πολλά.

Τα εσπεριδοειδή της Μόρφου, θα είναι τα πρώτα που θα εξάγουν οι Τούρκοι με το απ' ευθείας εμπόριο στην ΕΕ; Ήδη τα εξάγουν στην Ευρώπη μέσω Τουρκίας. Τι κάνετε γι' αυτό; Τίποτα δεν μπορεί να γίνει.

Δεν είναι μοιρολατρικό να λέτε ότι δεν μπορεί να γίνει τίποτα; Είναι αποδεγμένο ότι το Κυπριακό δεν μπορεί να λυθεί με κανέναν άλλο τρόπο εκτός από τις συνομιλίες. Πρέπει να πείσουμε ή να πεισθούμε για κάποια πράγματα.

Ως μέλος της Επιτροπής Περιφερειών της ΕΕ δεν θα μπορούσατε να χρησιμοποιήσατε το πόστο αυτό με δεδομένο τον κίνδυνο της εφαρμογής του απ' ευθείας εμπόριου; Στο μέτρο του δυνατού το κάνουμε. Πρόσφατα ως Δήμος Μόρφου σε συνεργασία με την ευρωβουλευτή Αντιγόνη Παπαδοπούλου πήγαμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, παρουσιάσαμε έκθεση για τη Μόρφου, είχαμε συνάντηση με την Πρόεδρο της Επιτροπής Αναφορών.

ντα δεν είναι αποτελεσματικός; Τα 36 χρόνια η δική μας πλευρά δεν κατάφερε να χαράξει μια εθνική πολιτική πάνω στο Κυπριακό. Να θέσει ο πολιτικός κόσμος το Κυπριακό πέραν από τα κομματικά και προσωπικά συμφέροντα. Βλέπουμε ότι η Τουρκία, για το Κυπριακό, έχει μια καθαρή επεκτατική πολιτική και δεν την αλλάζει όποια κι αν είναι η κυβέρνηση.

Εμείς γιατί δεν βρίσκουμε κοινή γλώσσα; Είναι η μεγάλη έκκλησή μας ως προσφυγικός κόσμος προς την πολιτική ηγεσία να βρούμε κοινή γλώσσα. Είναι η δωδεκάτη ώρα αν δεν έχει περάσει κι αυτή, και πρέπει επιτέλους να καθήσουμε σε ένα τραπέζι να χαράξουμε εθνική πολιτική για το Κυπριακό, διότι οι κίνδυνοι που παραμονεύουν είναι πάρα πολλοί. Μόνο με μια εθνική πολιτική θα σωθεί ο τόπος.

Είναι τραγικό να λέμε μετά από 36 χρόνια ότι πρέπει να βρούμε μια εθνική πολιτική. Τραγικότατο και κόπηνάς δεν μπορεί να δικαιολογηθεί. Είναι τα κομματικά συμφέροντα, γιατί εκείνος και όχι εγώ, γιατί το άλλο κόμμα και όχι το βήτα, αυτά τα πράγματα είναι σίγουρα η χειρότερη ζημιά για το εθνικό μας θέμα.

Η Τουρκία θέλει λύση; Η Τουρκία θέλει λύση για εφαρμογή των δικών της σχεδίων, που για μένα είναι αφέ-

ντες στο βορρά και συνεταιίροι στο νότο.

Μα αυτό το έχει ήδη. Θέλει να το εδραιώσει και να το πάρει επισήμως.

Αυτό είναι δικαιοσύνη. Αυτά είναι τα σχέδιά της. Μήπως για πάντα η πολιτική της Τουρκίας δεν ήταν η δικαιοσύνη ελεγχόμενη από την ίδια;

Είναι εφικτό να πετύχουμε λύση του Κυπριακού; Πιστεύω πως ναι, αν χαράξουμε εθνική πολιτική.

Ο Πρόεδρος Χριστόφιας δεν συνομιλεί με βάση εθνική πολιτική; Ο Πρόεδρος Χριστόφιας έχει τις βάσεις λύσης του Κυπριακού όπως ο ίδιος έχει διακηρύξει επανειλημμένα, αλλά οι αποφάσεις του ενός δεν ισχύουν για βάση λύσης του Κυπριακού. Εκείνο που θα δώσει το υπόβαθρο για να επιδιώξουμε τη λύση του εθνικού μας είναι η κοινή γραμμή όλων των πολιτικών κομμάτων και αυτό το μήνυμα να δοθεί προς τα έξω.

Τι ακούτε όταν πηγαίνετε στο εξωτερικό; Αυτό που ζούμε καθημερινά είναι ότι δεν θέλουν με κανένα τρόπο να δυσμεταστήσουν την Τουρκία. Πολλές φορές αντιλαμβάνονται και οι ίδιοι ότι αυτό δεν είναι δίκαιο, αλλά δεν έχουν τη διάθεση να βρεθούν αντιμετώπι με την άλλη πλευρά και να στηρίξουν τις δι-

κές μας θέσεις. Χρειάζεται μεγάλη προσπάθεια να πείσουμε ότι το δίκαιο είναι με το μέρος μας και ότι αυτό το δίκαιο δεν μπορεί να καταπατείται τόσο βαναύσα.

Το δικό σας κόμμα, το ΔΗΚΟ, έχει διαφορετικές θέσεις για τον τρόπο που διαπραγματεύεται ο Πρόεδρος Χριστόφιας. Όχι, το ΔΗΚΟ στηρίζει τον Πρόεδρο Χριστόφια. Δεν έχει τις δικές του απόψεις τις οποίες διατυπώνει ευθαρσώς σε όλες τις συναντήσεις μαζί του για συγκεκριμένα σημεία. Το ΔΗΚΟ είναι κόμμα που θέτει πάνω από όλα το συμφέρον του τόπου και θα έχει τη συμπεριφορά εκείνη που επιβάλλεται σε μια πιθανή λύση.

Διαφωνεί με συγκεκριμένους χειρισμούς του Προέδρου. Το έχουμε κάνει ξεκάθαρο ότι διαφωνούμε με την εκ περιτροπής προεδρία και στην αποδοχή από την αρχή παραμονής του όλη αριθμού εποίκων.

Βλέπτε εφικτή μια λύση μέχρι το τέλος του χρόνου; Αν στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων οι ηγέτες των δύο κοινοτήτων καθίσουν μετέκληση και αποφασιστικότητα και αν η Τουρκία μετακινήσει από τις αδιάλλακτες θέσεις της, μπορεί να βρεθεί η βάση για λύση του εθνικού μας προβλήματος.

Θέλω να Ξαναβρεθώ στη Μόρφου αφέντης...

Θα επαναδιεκδικήσετε τη Δημαρχία Μόρφου τον επόμενο χρόνο; Έχουμε ακόμη ένα χρόνο και κάτι, ας αφήσουμε το χρόνο να περάσει και στην κατάλληλη ώρα θα πάρω την απόφαση.

Είναι δύσκολο να είστε δήμαρχος Μόρφου και διευθυντής της ΣΠΕ Μόρφου στη Λεμεσό; Για μένα η Δημαρχία μιας κατεχόμενης πόλης και ειδικότερα της Μόρφου δεν είναι μια καρέκλα, είναι μια έπαλξη αγώνα. Πολλές φορές οι νίκες γίνονται μέρες. Το βάρος της προσφυγιάς είναι μεγάλο και δεν μπορούν οι ώμοι του δημάρχου και των δέκα δημοτικών συμβούλων να το σηκώσουν, χρειάζεται προσπάθεια καθημερινή. Είναι διάφορα πράγματα που θα μετρήσω αν θα επαναδιεκδικήσω και δεν είναι μια εύκολη απόφαση.

Χρόνος για τη ΣΠΕ Μόρφου υπάρχει; Για μένα ο χρόνος είναι το γέννημα του ήλιου και οι μικρές ώρες μετά τα μεσάνυχτα. Κοιμάμαι μόνο πέντε ώρες.

Χρόνος για κολύμπι, αθλητικά, βόλτες στη φύση, για την κόρη, τα δυο εγγονάκια, τη σύζυγο; Πρέπει να ζητώ συγγνώμη από την οικογένειά μου διότι την έχω παραμελήσει πάρα πολύ. Προτού γίνω δήμαρχος ήταν τρόπος ζωής το κολύμπι, το περπάτημα, σήμερα τα έχω χάσει.

Τι είναι για σας ο Λουκί Ακρίτας; Σημαίνει

πάρα πολλά. Το όνομά του είναι συνυφασμένο με τη Μόρφου. Είναι η μορφή που έκανε να ακουστεί η Μόρφου πέρα από τα σύνορα της μικρής μας πατρίδας. Διαβάζοντας το βίο του Λουκί Ακρίτα καταλαβαίνω ότι ήταν γνήσιος Μορφίτης. Πεισματάρης στη δουλειά. Έφυγε από τη Μόρφου τα δύσκολα πέτρινα χρόνια, πήγε στην Ελλάδα, δούλεψε πάρα πολύ σκληρά και καταξιώθηκε, έφτασε στα ψηλότερα σκαλοπάτια ως δημοσιογράφος και πολιτικός. Δεν είναι τυχαίο που ως ΣΠΕ Μόρφου πήραμε τη μεγάλη απόφαση το πολιτιστικό μας κέντρο να πάρει το όνομα του Λουκί Ακρίτα. Στη Μόρφου, το σπίτι του Λουκί Ακρίτα ήταν απέναντι από τη ΣΠΕ.

Τον είκατε γνωρίσει; Στα δεκαπτά μου χρόνια τον είδα όταν ήταν υπαυτουργός στην Ελλάδα, αλλά δεν είχα ιδιαίτερες σχέσεις μαζί του. Διαπρώ πολύ στενές σχέσεις με την οικογένειά του και μας οδήγησαν στο να αδελφοποιηθεί ο Δήμος Μόρφου με το Μεσολόγγι, όπου ο Λουκί Ακρίτας έκανε έναν από τους πιο σημαντικούς του λόγους. Είπε ότι «κάθε ελεύθερος άνθρωπος είναι δημοτικός Μεσολογγίτης» και αυτή η πινακίδα στολίζει την είσοδο της πόλης.

Ένας στόχος; Να Ξαναβρεθώ στη Μόρφου αφέντης και νοικοκύρης και όχι σαν επισκέπτης ή παράξενος ταξιδιώτης στη δική μου γη.

Υποστηρίζω την παραμονή του ΔΗΚΟ στην κυβέρνηση

Είστε υπέρ ή εναντίον της παραμονής του ΔΗΚΟ στην κυβέρνηση; Υποστηρίζω την παραμονή του ΔΗΚΟ στην κυβέρνηση γιατί πιστεύω ότι έχει σημαντικό ρόλο να επιτελέσει για το εθνικό μας θέμα, δίκως αυτό να σημαίνει ότι είναι άνευ όρων. Ασκήσει κριτική εκεί που πρέπει, υποβάλλει προτάσεις κυρίως στο εθνικό θέμα που σίγουρα του τελευταίου καιρού τυγχάνουν ιδιαίτερου προβληματισμού από την πλευρά της κυβέρνησης, αλλά και σε άλλα θέματα ευρύτερης πολιτικής επιτελεί πιο σημαντικό ρόλο από το να ήταν εκτός κυβέρνησης. Αν όμως το ΔΗΚΟ δεχτεί να προσφέρει, δεν έχει καμία δυσκολία να βρεθεί στην αντιπολίτευση.

Τον τελευταίο καιρό οι θέσεις του ΔΗΚΟ ταυτίζονται περισσότερο με την αντιπολίτευση. Δεν συμφωνώ ότι στο εθνικό ταυτιζόμαστε με την αντιπολίτευση. Για κάποια άλλα θέματα ναι, αλλά αυτό δείχνει την ευρύτητα πνεύματος του ΔΗ.ΚΟ. πάνω σε όλα τα θέματα που αποσκοπούν στην κυπριακή κοινωνία.

Και στο εθνικό έχετε διαφορετικές θέσεις από τον Πρόεδρο. Αλλά δεν συμφωνούμε με τις θέσεις τις αντιπολίτευσης. Μπορεί να έχουμε διαφορετικές θέσεις σε κάποια θέματα από τον Πρόεδρο...

Υπάρχουν πολλά που χωρίζουν το ΔΗΚΟ από τον Πρόεδρο παρά να ενώνουν. Δεν θα συμφωνήσω απόλυτα μαζί σας, δεν είναι θέμα ποια πράγματα μάς ενώνουν και ποια μας χωρίζουν, εμείς βλέπουμε αν η παρουσία μας εκεί εξυπηρετεί τον τόπο και το λαό.

Τον τόπο ή το κόμμα; Πάνω από όλα τον τόπο όχι το κόμ-

μα. Το ΔΗΚΟ πλήρωσε πολλές φορές μεγάλο τίμημα γιατί βρισκόταν σε συγκυβέρνηση διότι πίστευε ότι έτσι εξυπηρετούσε τον τόπο, το ίδιο μπορεί να συμβαίνει και τώρα.

Συνάει επανέρχεται το θέμα αν θα μείνει ή θα φύγει από την κυβέρνηση. Όλο αυτό είναι ένα θέμα τροφής προς τα ΜΜΕ. Στα όργανα του κόμματος μια φορά τέθηκε το θέμα για παραμονή ή αποχώρηση από την κυβέρνηση και με συστημική πλειοψηφία αποφασίστηκε η παραμονή.

Ναι, αλλά ακούγονται συνεχώς φωνές για αποχώρηση. Ναι, και δεν είναι η καλύτερη εικόνα για το ΔΗΚΟ. Είναι δυνατές προσωπικότητες ή δυο έντονες τάσεις εντός του ΔΗΚΟ; Δεν είναι η καλύτερη εικόνα για το προσωπικό της, πιστεύω ότι διαχρονικά στο ΔΗΚΟ υπήρχε αυτή η ελευθερία.

Άλλο ελευθερία και άλλο αναρχία. Αυτή η ελευθερία περνά τα όρια. Πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι αυτό το πράγμα κάνει ζημιά στο ΔΗΚΟ και πρέπει να μονοιάσουμε διότι έρχονται δύσκολοι καιροί.

Τα ποσοστά του ΔΗΚΟ συρρικνώνονται; Εγώ δεν μετρώ τα ποσοστά, βέβαια είναι σημαντικό να αυξήσει ένα κόμμα τις θέσεις του ΔΗΚΟ κυρίως στο εθνικό είναι οι σωστές. Βέβαια ένα δυνατό ΔΗΚΟ θα μπορεί να προσφέρει στον τόπο πολύ περισσότερα.

Διαφωνήσατε με κάποιες ενέργειες του κόμματος; Μπορεί να εξεφραστεί διαφορετική άποψη για κάποια πράγματα, αλλά μέσα από τις σωστές διαδικασίες.